

Jolanta Nogaj, Zbigniew Śnieszko

Parchatka, gm. Kazimierz Dolny, woj.
lubelskie. Stanowisko 12

Informator Archeologiczny : badania 21, 37-38

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

zwierzęce, a także aleksira kamienna o asymetrycznym, uszkodzonym ostrzu, dwa szydła i paciorek z kości.

Odkryto kilka jam kultury łużyckiej z III okresu epoki brązu i kultury przeworskiej z późnego okresu lateńskiego. W materiałach z powierzchni i warstwy kulturowej w sondażach stwierdzono ślady osadnictwa kultury amfor kulistych fazy starszej w T. Wiślańskim, kultury pucharów lejkwatych, wczesnej epoki brązu, kultury pomorskiej z wczesnego okresu lateńskiego, kultury przeworskiej z późnego okresu rzymskiego /m.żn. fragmenty naczyń toczonych na kole, tzw. ceramika ślwa/ oraz I i III okresu wczesnośredniowiecznego w K. Jazdzewskiego.

Podkreślić należy dużą wagę odkryć związanych z kulturą lendzelską. Stanowisko w Osłonkach, dotąd zupełnie nieznanne, jest najbliższym punktem osadniczym, na którym ujawniono domy trapezowate, w stosunku do znanej, dużej osady centralnej na stanowiskach 3 i 4 w Brześciu Kujawskim.

Materiały z badań przechowywane są w zbiorach MAiE w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

PAŁCZ, gm. Osielecko
woj. bydgoskie
Stanowisko 2

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Bydgoszczy

Badania prowadził mgr Jacek Woźny. Finansowało BBiDZ w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań. Neolityczna pracownia krzemieniarska.

Stanowisko położone jest na północnym cyplu piaszczystego wyniesienia na I terenie nadzalewowej Wisły, 1 km na północ od PGR Pałcz i 1 km na wschód od drogi Bydgoszcz-Widki. Teren stanowiska objęty jest uprawami rolnymi, zaś od północnego-zachodu rozciąga się podmokła łąka na podłożu torfowym.

Zakończono 3 wykopy sondażowe o łącznej powierzchni 9 m², w tym dwa na piaszczystej kulminacji wyniesienia a trzeci w torfie, u podstawy cypla. Ze względu na silne nasycenie torfu wodą zaniechano dalszej jego eksploatacji.

Ze wszystkich wykopów uzyskano 900 artefaktów krzemianych oraz 4/niezdobione fragmenty ceramiki kultury pucharów lejkwatych. Wśród zabytków krzemianych wystąpiły: 142 wióry, 193 odłupki, 8 obłupni, 20 charakterystycznych odpadów /zastępca, świeżaki/, 480 łusek oraz 40 narzędzi /drapacze, ryłce, liśćciak trspieniotawy, fragment trójkąta, wióry i odłupki łuskane/. Wszystkie wykonane są z Krzemienia bałtyckiego odmiany A.

Natrafiono również na ślady ogniska, z przepalonymi krzemieniami i nielicznymi węgielkami drzewnym.

Wstępne ustalenia wieku stanowiska wskazują na środkowy neolit. Materiały i dokumentacja znajdują się w BBiDZ w Bydgoszczy.

Badania będą kontynuowane.

PARCZATKA, gm. Kazimierz Dolny
woj. lubelskie
Stanowisko 12

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie
Katedra Archeologii

Badania prowadziła mgr Jolanta Nogaj przy konsultacji dr Zbigniewa Śnieżko z Katedry Paleogeografii i Litologii Czwartorzędu Uniwersytetu Śląskiego. Finansował WKZ w Lublinie. Pierwszy sezon badań. Osada kultury pucharów lejkwatych.

Stanowisko położone jest w północno-zachodniej części Płaskowyżu Małęczowskiego, w partii szczytowej lessowego garbu, o przebiegu N-S. Garb ten opada stromą krawędzią, o wysokości około

70 metrów ku dolinie Wiązy. Od strony północnej i wschodniej otacza go głęboki i rozległy wąwóz.

Stanowisko odkryto w trakcie badań AZP w 1981 r. Wiosną 1987 r. w czasie weryfikacji badań powierzchniowych natrafiono na obszarze około 1 ha na dużą ilość fragmentów ceramiki, narzędzi i odłupków krzemieniowych, należących do kultury pucharów lejkowatych. Osada została zniszczona w wyniku intensywnych procesów erozyjnych oraz gospodarczej działalności człowieka (budowa wyciągu narciarskiego).

Badaniami objęto obszar około 300 m². Odkryto 10 obiektów archeologicznych, głównie jam gospodarczych. Na najciekawszy zespół zabytków natrafiono w jamie 1/87. Wydołyto tam: kuisek z uchem analogiczny do lunaty, przęślik, fragment naczynia workowatego, fragmenty naczynia workowatego, dwa przepalone odłupki z siekier z krzemienia pasiastego oraz fragmenty polepy, węgla drzewnych i drewna. Interesująca jest także jama 8/87, w której znajdowały się dobrze zachowane szczątki węgla drzewnego, ziarna zbóż oraz nasiona i owoce różnych roślin. Wszystkie obiekty zlokalizowano w północno-zachodniej części stanowiska.

Dokumentacja i materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UMCS.

Badania będą kontynuowane.

PAWLICHY, gm. Książopól
woj. ramajskie
Stanowisko 2

patrz
wczesne średniowiecze

PANŁOWO, gm. Czerniejewo
woj. poznańskie
Stanowisko 16

patrz
okres wpływów rzymskich

PODGAJ, gm. Aleksandrów Kujawski
woj. wrocławskie
Stanowisko 32

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii
Zakład Prahistorii Polski
w Poznaniu

Badania prowadził zespół pod kierunkiem doc. dr hab.
Aleksandry Cofta-Broniewskiej. Finansował Uniwersytet
Jagielloński. Drugi sezon badań. Osada ludności schyłkowo-
neolitycznej.

Badania miały charakter uzupełniający /por. Informator: badania 1979/ i pozwoliły całkowicie zamknąć zarys osadnictwa schyłkowo-neolitycznego.

Zbadano powierzchnię 87 m², rejestrując z niej około 150 fr. ceramiki /w tym 15 fr. cer. ludności kultury pucharów lejkowatych, 45 brył krzemieniowych oraz niewielką ilość kamiennych i kości. Zarejestrowano 12 obiektów.

Wskutek akum. wiatru na większości badanej powierzchni udało się zaobserwować niezniszczoną warstwę gleby kopalnej, w której odkryto ślady działalności ludności schyłkowo-neolitycznej. Większość obiektów /B/ miała charakter dołków postępujących. Jeden to ślad paleniska, natomiast trzy pozostałe to płytkie wydłużone, równoległe rowki, wystąpiły pod humusem gleby kopalnej. Mogą to być ślady orki.

Materiał ceramiczny, na płaszczyźnie technologicznej, wskazuje na znaczną żywotność trydyci kultury pucharów lejkowatych przy jednoczesnym udziale cech schyłkowo-neolitycznych.

Wytwory krzemienne są małych rozmiarów i mają cechy "mezolityczne" /technika małych wędzów, obecność odpadków z produkcji zbrojników, tzw. rykowców/.

Dalszych badań nie zamierza się prowadzić.